

UNIVERZITA PARDUBICE
Fakulta filozofická, Katedra sociálních věd
Posudek oponenta/vedoucího bakalářské/diplomové práce

Název práce: Delikvence dětí a mládeže na Mladoboleslavsku

Autor/ka práce: Tereza Krejčková

Vedoucí práce: Ondřej Štěch

Cílem práce je analyzovat situaci v oblasti delikvence dětí a mládeže na Mladoboleslavsku. Na základě této analýzy měla autorka práce v úmyslu také navrhnout možná řešení dané situace (viz úvod, s. 4), toho se však nakonec nedočkáme. Teoretická část se nejprve věnuje delikventnímu chování a faktorům, které ho ovlivňují. Dále se dotýká také nečastějších deliktů páchaných dětmi a mládeží, poměrně zasvěceně jsou popsány možné způsoby intervence, poněkud stručněji už nástroje prevence. Bohužel větší část textu trpí výraznými obsahovými nedostatky, především kap. 1 a 2. (s výjimkou podkapitol 2.5. a 2.6.) představují jakýsi proud vzájemně nesouvisejících výroků (citovaných či parafrázovaných), které si chvílemi i odporují. Autorka často vyjadřuje své subjektivní komentáře k názorům vědeckých kapacit, přičemž velkým zklamáním je pro mě trvání na genderově stereotypních příčinách dysfunkce rodin a zúžený pohled na problém harmonizace světa práce a rodiny (preference „rodiny“ či „kariéry“), jakoby autorku zcela minuly mnohem aktuálnější poznatky o rizicích ohrožujících rodičovskou roli (např. důsledky prekerizace zaměstnání, ztráta kupní kapacity dvouprůmových rodin aj.). Na druhou stranu oceňuji, že se zejména v závěrečných kapitolách autorka pokouší aplikovat i konkrétní znalosti ze zkoumaného regionu, škoda, že v tom není důslednější a více nám situaci na Mladoboleslavsku neosvětlí (např. s využitím socio-demografických údajů). Druhou „bolestí“ teoretické části je určitá terminologická rozkolísanost (např. termín „delikvence“ je na s. 5 definován nějak, ale na s. 28 se už pracuje s jiným pojetím, aniž by byl tento rozpor nějak ošetřen), hraničící až s nesprávným užíváním (antisociální místo asociální, počítačové hry jsou považovány za masmédiá aj.).

Pokud jde o výzkum, studentka zvolila kvantitativní výzkumnou strategii, kterou odůvodňuje potřebou vysledovat četnost výskytu určitého jevu ve zvoleném území, a formulovala 4 hypotézy, aniž je u všech zřejmé, oč je opírá (např. hypotéza 2). U hypotézy 1 není vysvětleno, proč je výrok zúžen pouze na užívání alkoholu, dílčí otázky i vlastní interpretace se pak dále zabývají odděleně užíváním alkoholu a užíváním drog. Vyhodnocení výzkumu obsahuje pouze vybrané otázky z dotazníku, ty ostatní zůstávají bez povšimnutí. Samotné posouzení hypotéz je provedeno na dobré úrovni, stejně jako grafické zobrazení výsledků. Některé závěry mi připadají přinejmenším sporné, protože není jednoznačné, nač vlastně respondenti odpovídali (např. u otázky 4, kde zcela subjektivně měli ohodnotit své rodinné prostředí, aniž by bylo zřejmé, co se tím myslí a co mají vlastně hodnotit), nebo se liší pojetí otázky a jeho interpretace (u otázky 5 respondenti přiznávali, zda byl někdo z rodiny trestně stíhaný, čímž může být myšlena i širší rodina, zatímco autorka práce automaticky pracuje s pojetím užší, resp. primární rodiny, a staví na tom své závěry – viz s. 68-69). I přes tyto nedostatky však výzkum přináší i některé zajímavé poznatky, které vyvracejí tvrzení, dosud tradovaná v odborné literatuře, a klade tak před vědeckou komunitu nové výzvy.

Po formální stránce má práce drobné nedostatky, jde především o občasné gramatické chyby, publicismy a také rozdílné číslování kapitol v osnově a v samotném textu. Stanovené požadavky vč. citační normy jsou dodrženy. Celková úroveň práce odpovídá nárokům kladeným na závěrečnou kvalifikační práci. S ohledem na výše uvedené argumenty práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou velmi dobře.

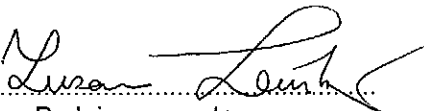
Doplňující otázky:

Znáte nějaký preventivní program pro mládež, který se realizoval na Mladoboleslavsku? Kdo se u nás obvykle věnuje preventivním aktivitám s ohroženou mládeží?

Můžete na základě výsledků svého výzkumu uvést hlavní příčiny delikventního chování mládeže, vycházející z pochybení na straně školy? Je možné, aby učitelé uhlídali opravdu všechny potenciální rizikové situace?

Čím si vysvětlujete zvyšující se podíl dívek na páchání šikany i trestné činnosti?

Dne: 21. 8. 2013

.....
Podpis oponenta